

POLITIKERUTBILDNING 2015

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Upplägg:

- Kommunallagen (1991:900)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Lagen om (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU
- Lagen om (1988:870) vård av missbrukare i vissa fall, LVM
- Lagen om (1993:387) stöd och service till vissa funktionshindrade
- Sekretess
- Förvaltningslagen (1986:223)

KOMMUNALLAGEN (1991:900)

KOMMUNALA ORGAN

- Fullmäktige
- Kommunstyrelsen
- Valnämnd
- Revisorer

- 10 st SDN
- Sociala resurs
- Flera andra facknämnder

Vem beslutar om vad i kommunen?

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen – uppräknig i 3 kap. 9 § KL

Andra ärenden kan delegeras till nämnd som i sin tur kan vidaredelegera till utskott, ledamot, ersättare eller anställd, 3 kap. 10 § KL

Stadsdelarnas reglemente – i huvudsak skola, socialtjänst äldreomsorg

DELEGERING AV NÄMNDÄRENDEN

- Delegering – en nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar, 6 kap. 33 § KL
- Vad får nämnden inte delegera, 6 kap. 34 § KL och 10 kap. 4-5 § § SoL
- Förbud mot blandad delegering
- Stadsdelarnas delegationsordning

Socialtjänstlagen (2001:453)

- Ramlag – återfaller hela tiden till denna
- Vilket ansvar kommunen har
- Vilka grupper särskilt ansvar för
- Vissa handläggningsregler
- Anmälningssplikten
- Rätten till bistånd

Rätten till bistånd – 4 kap. 1 § SoL

- Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.
- Uppnå skälig levnadsnivå?
- Kan få dem tillgodosedda på annat sätt?
- Rätt att ge ytterligare bistånd – 4 kap. 2 § SoL

?

- Linda och Björn skiljer sig. Eftersom de har tre barn så har de betänketid. Björn flyttar från deras gemensamma bostad under betänketiden. Då han inte har något arbete kontaktar han socialtjänsten i Majorna-Linné och ansöker om försörjningsstöd. Hur ska man tänka här?

Rätt att företräda inför nämnden/utskottet (11 kap. 9 § SoL)

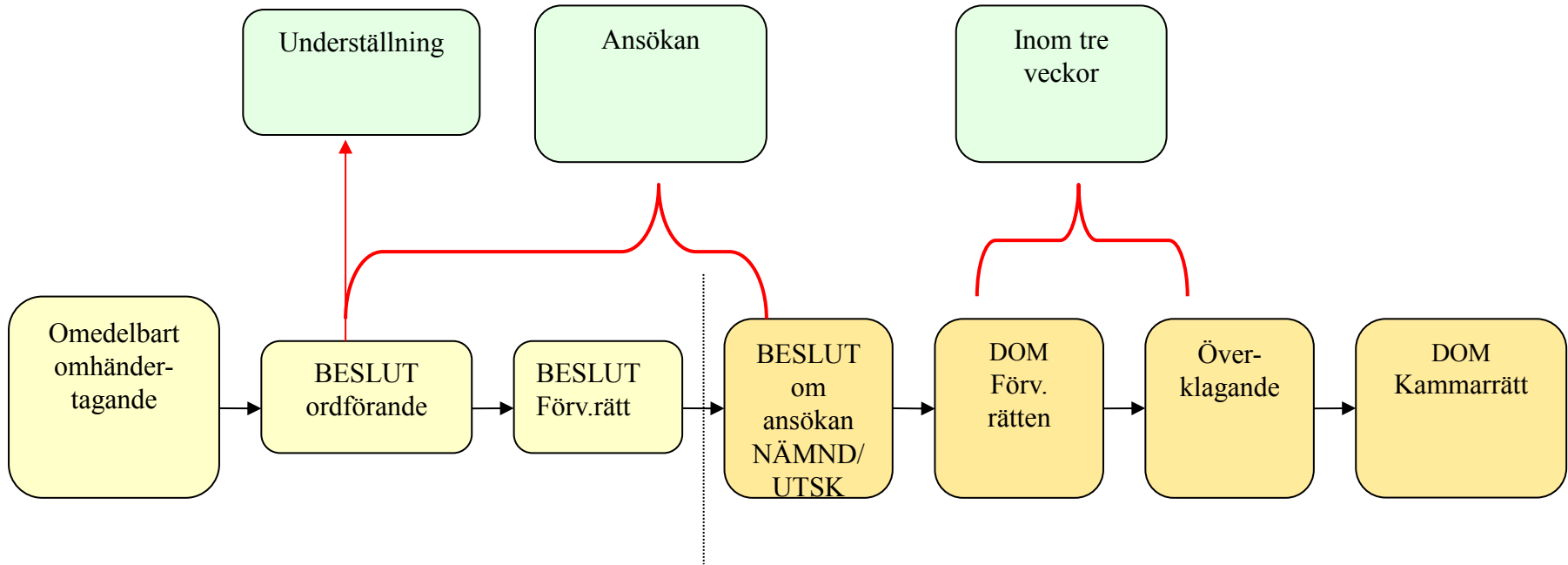
- Den som är part i ett ärende har rätt att företräda inför nämnden, om inte särskild skäl föranleder annat.
- Underrättas om sin rätt till detta.

TVÅNGSLAGSTIFTNINGARNA INOM SOCIALTJÄNSTEN- LVU OCH LVM

Flödesschema tvångsmål

LVU- Innehåll i utredningen

- Redogörelse för grunderna för vårdyrkandet
- Social redogörelse – t.ex BBIC
- Vårdplan – övergripande avseende nödvändig vård
 - Vårdform
 - Särskilda moment
 - Grunder för upphörande
- Samråd med vårdnadshavare och/eller den unge
- Läkarintyg – fysisk och psykisk status

Påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas

- Vård för att förebygga eller reparera skada
- Hälsa – fysisk och psykisk
- Behöver inte ha lett till skada än men risken måste påvisas
- Ej ringa, obetydlig, oklar eller avlägsen risk
- Barnet har ett tydligt vårdbehov
- Konkreta omständigheter som talar för risk för skada

Miljöfallet 2 § LVU

- Gäller ej ofött barn.
- Gäller upp till 18 år
- Effekterna av missförhållandet i relation till aktuellt barn.
- Misshandel– fysisk eller psykisk
- Otillbörligt utnyttjande – sexuellt, pornografiskt, kroppsarbete, överkrav
- Brister i omsorgen - omvårdnad, psykiska behov, läkarvård, ej åldersadekvat relation, otillfredsställande miljö
- Annat förhållande i hemmet – annan än vårdnadshavare, svårartade relationsstörningar, placering utomlands pga äktenskap, könsstympning osv

Beteendefallet 3 § LVU

- Gäller till 21 år i vissa fall
- Alltid en sammantagen bedömning av hela den unges situation och vårdbehov.
- Missbruk av beroendeframkallande medel - alkohol, narkotika, läkemedel mer än enstaka tillfälle
- Brottslig verksamhet – upprepade brott som ej är bagatellartade, enstaka allvarligt brott, vårdbehov ej straff
- Annat socialt nedbrytande beteende – ett särskilt allvarligt brott, prostitution, anabola steroider, vistas i farlig miljö
Ej skolskolk eller psykisk
- Unga lagöverträdare – även unga mellan 18-21 kan ha behov av vårdinsatser enligt LVU

Samtycke- Giltighet

- Samtycke kan återkallas
- Samtycke ska som regel respekteras
- LVU kan vara tillämpligt trots giltigt samtycke om den unge inte kan garanteras "behövlig vård".
- Risk för att samtycket återkallas – tidigare kännedom, stark press
- Tidsbegränsat samtycke
- Samtycke avseende hela den planerade vården - delsamtycke
- Vårdsnadshavaren befaras ingripa- störa vården, lova men inte hålla
- Barnets behov av trygghet – anpassning till familjehem, reglerat umgänge
- Bristande samarbete med vårdsnadshavaren

Omedelbart omhändertagande

- Sannolikt att vård med stöd av LVU behövs – kravet är starkt men viss osäkerhet kan finnas, högre krav avseende utredningens genomförande än vårdbehovet
- Rättens beslut om vård kan inte avvaktas på grund av
 - ⊕ **Vårdbehovet är akut** – omedelbar läkarvård, omedelbart skyddsbehov, akut missbruk, upprepad kriminalitet, avviken
 - ⊕ **Utredningen kan allvarligt försvåras** – starka skäl för vårdbehov enligt LVU, allvarliga försök att genomföra utredning har misslyckats,
 - ⊕ **Vidare åtgärder kan hindras** – verkställighet förhindras, risk att barnet skickas utomlands, överenskommen nödvändig vård stoppas

När är LVM tillämplig (4 §)?

Tvångsvård skall beslutas om,

1. någon till följd av ett fortgående missbruk av alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel är i behov av vård för att komma ifrån sitt missbruk,

2. vårdbehovet inte kan tillgodoses enligt socialtjänstlagen ([2001:453](#)) eller på något annat sätt, och

3. han eller hon till följd av missbruket

a) utsätter sin fysiska eller psykiska hälsa för allvarlig fara,

b) löper en uppenbar risk att förstöra sitt liv, eller

c) kan befaras komma att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.

Om någon för kortare tid ges vård med stöd av lagen ([1991:1128](#)) om psykiatrisk tvångsvård hindrar detta inte ett beslut om tvångsvård enligt denna lag.

?

- Anna som tidigare arbetat som advokat blir av med sitt arbete och börjar att missbruka Treo. Då hon epilepsi och blödande magsår efter sitt arbete som advokat utsätter hon sin fysiska hälsa för allvarlig fara. Hennes fd kollega ringer till socialtjänsten i Centrum och vill att man går in med ett LVM. Är detta möjligt?

Omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM

- Socialnämnden får besluta att en missbrukare omedelbart skall omhändertas, om
 1. det är sannolikt att missbrukaren kan beredas vård med stöd av denna lag, och
 2. rättsens beslut om vård inte kan avvaktas på grund av att missbrukaren kan antas få sitt hälsotillstånd allvarligt försämrat, om han eller hon inte får omedelbar vård, eller på grund av att det finns en överhängande risk för att missbrukaren till följd av sitt tillstånd kommer att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.
- Kan socialnämndens beslut om omhändertagande inte avvaktas, får beslut om omhändertagande fattas av nämndens ordförande eller någon annan ledamot som nämnden har förordnat. Beslutet skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.
- När socialnämnden har ansökt om tvångsvård, får även rätten på någon av de grunder som anges i första stycket besluta att missbrukaren omedelbart skall omhändertas.

LSS- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Bakgrund

- 1 januari 1994-rättighetslag
- Ersatte omsorgslagen och elevhemslagen
- Ytterligare bestämmelser finns i 51 kap socialförsäkringsbalken (tidigare LASS)
- Kompletterar socialtjänstlagen
- Kommunen är huvudman för samtliga insatser med undantag för rådgivning och annat personligt stöd
- Försäkringskassan ansvarar för assistansersättning

Personkretsen

- Personer
 1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,
 2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller
 3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service

Insatser enligt LSS

- 1. rådgivning och annat personligt stöd
- 2. biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken,
- 3. ledsagarservice,
- 4. biträde av kontaktperson,
- 5. avlösarservice i hemmet,
- 6. korttidsvistelse utanför det egna hemmet,
- 7. korttidsstillsyn för skolungdom
- 8. boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar
- 9. bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna,
- 10. daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

Lex Sarah

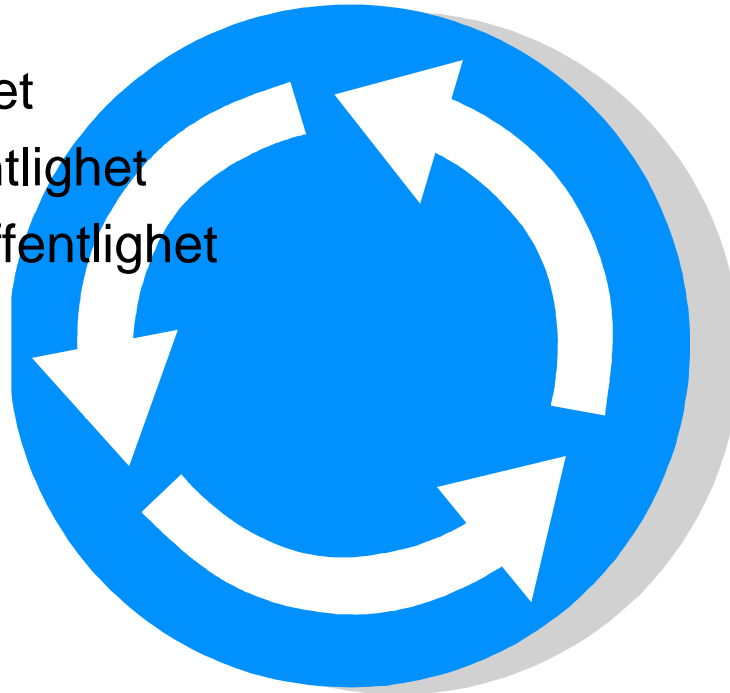
- Bestämmelserna finns i både SoL och LSS
- Syfte: God kvalitet och skydda den enskilde från missförhållanden
- Anställda ska rapportera missförhållanden och påtagliga risker till den som bedriver för verksamheten
- Alla allvarliga missförhållanden ska anmälas till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO).

Offentlighetsprincipen

- Partsoffentlighet
- Handlingsoffentlighet
- Förhandlingsoffentlighet

-Yttrandefrihet

-Sekretess & tystnadsplikt

Vad är sekretess?

- Ett förbud att röja en uppgift vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt.
(3 kap. 1 § OSL)

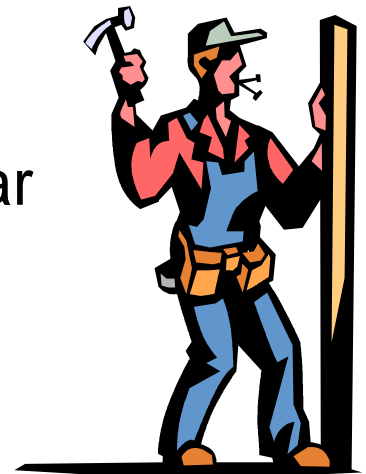

För vem gäller sekretessen?

- Myndighet där uppgiften är sekretessbelagd samt person som på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten, tjänsteplikt eller på annan liknande grund för det allmännas räkning deltar eller har deltagit i myndighetens verksamhet och därvid har fått kännedom om uppgiften.

Dvs. INTE tillfälliga besökare som hantverkare m.fl.

Sekretess gäller även mellan myndigheter och i vissa fall mellan olika verksamhetsgrenar inom samma myndighet.

Socialtjänstsekretessen- 26 kap 1 § OSL

- Sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om enskilds personliga förhållanden, ***om det inte står klart*** att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom eller henne närliggande lider men.

?

- Janne Josefsson ringer till ordföranden i det sociala utskottet i Östra Göteborg. Han har hört ryktesvägen att ordföranden gjort ett omedelbart omhändertagande av Leif Loket Olsson och vill ta del av beslutet. Vad svarar ordföranden?

Sekretess gäller inte för...

- Beslut om omhändertagande
 - Beslut om vård utan samtycke
 - Beslut om sluten ungdomsvård
-
- **Absolut sekretess gäller för**
uppgifter som enskild lämnat eller som
inhämtats vid familjerådgivning

Förvaltningslagen (1986:223)

- Officialprincipen
- Dokumentation
- Kommunikation
- Partsinsyn
- Beslut
- Överklaganden

KONTAKT

**Juridiska avdelningens jourtelefon
031-3680415**

